



## Kohtulahendite kogumik

**Kohtuasi C-179/14**

**Euroopa Komisjon  
versus  
Ungari**

Liikmesriigi kohustuste rikkumine — Direktiiv 2006/123/EÜ — Artiklid 14 16 — ELTL artikkel 49 — Asutamisvabadus — ELTL artikkel 56 — Teenuste osutamise vabadus — Millistel tingimustel võivad tööandjad väljastada oma töötajatele maksusoodustusega talonge, mida saab kasutada majutuseks, meelelahutuseks ja/või toitlustuseks — Piirangud — Monopol

Kokkuvõte – Euroopa Kohtu otsus (suurkoda), 23. veebruar 2016

1. *Asutamisvabadus — Teenuste osutamise vabadus — Teenused siseturul — Direktiiv 2006/123 — Siseriiklikud õigusnormid, mis keelavad teistes liikmesriikides asutatud ühingute filiaalidel väljastada maksusoodustusega meelelahutustalonge, mida tööandajad annavad oma töötajatele — Lubamatus*

*(ELTL artikli 52 lõige 1; Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/123, artikli 14 punkt 3)*

2. *Asutamisvabadus — Teenuste osutamise vabadus — Teenused siseturul — Direktiiv 2006/123 — Siseriiklikud õigusnormid, mis kohustavad ühinguid, kes väljastavad maksusoodustusega meelelahutustalonge, mida tööandajad annavad oma töötajatele, olema asutatud siseriikliku õiguse alusel äriühingu vormis — Lubamatus*

*(Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/123, artikli 15 lõige 1, lõike 2 punkt b ja lõike 3 punkt a)*

3. *Asutamisvabadus — Teenuste osutamise vabadus — Teenused siseturul — Direktiiv 2006/123 — Siseriiklikud õigusnormid, mis lubavad väljastada maksusoodustusega meelelahutustalonge, mida tööandajad annavad oma töötajatele, ainult pankadel või krediidasutustel, millel on klientidele avatud kontor liikmesriigi igas omavalitsusüksuses, mille elanike arv ületab 35 000, ja millel on selle liikmesriigi territooriumil püsiv infrastruktuur — Kaudne diskrimineerimine — Lubamatus*

*(Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/123, artikli 15 lõige 1, lõike 2 punkt d ja lõige 3)*

4. *Asutamisvabadus — Teenuste osutamise vabadus — Teenused siseturul — Direktiiv 2006/123 — Siseriiklikud õigusnormid, mis seavad maksusoodustusega meelelahutustalongide, mida tööandajad annavad oma töötajatele, väljastamise sõltuvusse püsiva tegevuskoha olemasolust asjassepuutuvas liikmesriigis — Lubamatus*

*(Direktiiv 2006/123, artikkel 16)*

5. *Asutamisevabadus — Teenuste osutamise vabadus — Asutamislepingu sätted — Kohaldamisala — Külma toidu talongide väljastamine tööandjate poolt nende töötajatele soodsatel maksustamistingimustel — Hõlmamine — Siseriiklikud õigusnormid, mis annavad nende talongide väljastamise monopoli avalik-õiguslikule asutusele — Piirang — Põhjendatus — Puudumine*

(ELTL artiklid 49 ja 56)

1. Liikmesriik rikub direktiivi 2006/123 teenuste kohta siseturul artikli 14 punktist 3 tulenevaid kohustusi, kui ta kehtestab ja hoiab jõus õigusnorme, mis ei luba teistes liikmesriikides asutatud äriühingute filiaalidel, mis on asutatud tema territooriumil, tegutseda tema territooriumil tööandjate poolt töötajatele maksusoodustusega antavate meelelahutuskaartide väljastajana. Nimelt piirab niisugune piirang teenuseosutaja vabadust valida peamise ja teisese asutamiskoha vahel ning tema vabadust valida esinduse, filiaali või tütarettevõtja vormis asutamise vahel, rikkudes sellega direktiivi sätteid.

Niisuguse piirangu ilma põhjendamisvõimaluseta keelu eesmärk on tagada järkjärguline ja kiire selliste asutamisevabaduse piirangute kaotamine, mida liidu õigus peab siseturu toimimist oluliselt kahjustavaks, ja seega täidab see eesmärgi, mis on EL toimimise lepinguga kooskõlas.

(vt punktid 42, 44, 46 ja 48 ning resolutsiooni punkt 1)

2. Liikmesriik rikub direktiivi 2006/123 teenuste kohta siseturul artikli 15 lõike 1, lõike 2 punktist b ja lõikest 3 tulenevaid kohustusi, kui ta kehtestab ja hoiab jõus õigusnorme, mis seab maksusoodustusega talongide, mida tööandjad annavad oma töötajatele, väljastaja staatuse sõltuvusse tingimusest, et see väljastaja kuuluks kontserni, milles tegutsedes on tal esiteks äriühingu vorm, täpsemalt kas selle liikmesriigi õiguse alusel asutatud aktsiaseltsi või osahinguga vorm, ja teiseks on ta selle sama liikmesriigi õiguse alusel asutatud äriühingu tütarettevõtja. Niisugustel juhtudel on nõutud, et teenuseosutajal oleks samal ajal nii õigusvõime – mille ta saab äriühingu vormi kaudu, mis on lisaks ka kindlat liiki ühing – kui ka niisuguse äriühingu tütarettevõtja staatuse, kes ka ise on äriühing.

Nende tingimuste tõttu luuakse seega teenuseosutajale õigusliku vormi suhtes mitu piirangut direktiivi 2006/123 artikli 15 lõike 2 punkti b tähenduses. Kui nende piirangutega kaasneb nõue, et nii teenuseosutaja kui ka kontserni, kuhu ta võib kuuluda, valitsev äriühing peavad olema asutatud selle liikmesriigi õiguse alusel – mis tähendab, et nende registrijärgne asukoht peab olema selles liikmesriigis -, ei ole direktiivi 2006/123 artikli 15 lõike 2 punktis b ette nähtud tingimused täidetud.

(vt punktid 64, 65, 67 ja 68 ning resolutsiooni punkt 1)

3. Liikmesriik rikub direktiivi 2006/123 teenuste kohta siseturul artikli 15 lõike 1, lõike 2 punktist d ja lõikest 3 tulenevaid kohustusi, kui ta kehtestab ja hoiab jõus õigusnorme, mis annavad õiguse väljastada maksusoodustusega talonge, mida tööandjad annavad oma töötajatele, ainult pankadele või krediitiasutustele, kuna ainult need isikud on võimelised täitma nendes õigusnormides sätestatud tingimusi.

Nimelt kuigi need õigusnormid ei ole otseselt diskrimineerivad, sest nad ei sisalda ühtegi selget tingimust talongide väljastaja registrijärgse asukoha suhtes, tähendab tingimus, et sel väljastajal peab olema klientidele avatud kontor liikmesriigi igas omavalitsusüksuses, mille elanike arv ületab 35 000, et seda saavad täita ainult pangad ja krediitiasutused, kelle registrijärgne asukoht on selles liikmesriigis. Need nõuded võivad seega viia tegelikkuses sama tulemuseni kui niisuguse asukoha tingimuse kehtestamine.

Eeldades, et niisugustel nõuetel on tarbijate ja võlausaldajate kaitse eesmärk, tagamaks, et need väljastajad pakuvad piisavaid maksujõulisuse, professionaalsuse ja kättesaadavuse tagatise, tuleb tõendada, et need nõuded vastavad nimetatud direktiivi artikli 15 lõike 3 punktis c ette nähtud tingimustele ja eelkõige tingimusele, et sama tulemuse saavutamiseks ei ole võimalik võtta muid, vähem piiravaid meetmeid.

(vt punktid 71, 86–88, 91 ja 93 ning resolutsiooni punkt 1)

4. Liikmesriik rikub direktiivi 2006/123 teenuste kohta siseturul artiklist 16 tulenevaid kohustusi, kui tema õigusnormid näevad ette tema territooriumil asutamise kohustuse selleks, et väljastada maksusoodustusega talonge, mida tööandajad annavad oma töötajatele. See on nii, kui õigusnormid kehtestavad igale teenuseosutajale, kes soovib väljastamisega tegeleda, kohustuse omada selles liikmesriigis püsivat infrastruktuuri, mille kaudu tegelikult teenuse osutamine tagatakse.

Igal juhul ei täida see nõue direktiivi artikli 16 lõike 1 punktis c sätestatud proportsionaalsuse tingimust, kuna neid eesmärke võimaldaksid täita meetmed, mis – olles liidu õigusega kooskõlas – piiravad ja takistavad teenuste osutamise vabadust vähem kui need, mis tulenevad nimetatud nõudest.

(vt punktid 105, 107, 116 ja 117 ning resolutsiooni punkt 1)

5. Liikmesriik rikub ELTL artiklitest 49 ja 56 tulenevaid kohustusi, kui tema õigusnormid loovad avalik-õiguslikele asutustele monopoli niisuguste külma toidu ostu talongide väljastamiseks, mida tööandjad võivad soodsatel maksutingimustel anda erisoodustusena oma töötajatele.

Nimelt esiteks on see tegevus majanduslikku laadi, sest sellega tegeletakse tasu eest ning järelikult kuulub see teenuste osutamise vabadust käsitlevate EL toimimise lepingu sätete kohaldamisalasse. Selles osas ei ole vaja, et teenuseosutajal oleks tulu teenimise eesmärk. Samuti ei piisa asjaolust, et siseriiklikud õigusnormid näevad ette, et selle tegevusega teenitud tulu tuleb kasutada ainult teatud avaliku huviga seotud eesmärkidel, asjassepüütuva tegevuse laadi muutmiseks ega selle tegevuse majandusliku olemuse äralangemiseks.

Teiseks, kuna need siseriiklikud õigusnormid näevad selle majandustegevusega tegelemise ette ühele avalik-õiguslikule või eraõiguslikule ettevõtjale ainuõigusi andva korra alusel, on need käsitatavad nii teenuste osutamise vabaduse kui ka asutamisevabaduse piiranguna.

Lõpuks ei põhjenda niisugust piirangut kaalutlused, mis on seotud sotsiaalpoliitika, tarbijakaitse, töötasupoliitika ja maksustamisega.

(vt punktid 154, 157, 164, 167–173 ja resolutsiooni punkt 2)